

გარემოს ეროვნული სამსახური

მეწყრული ტერიტორიის მოწყლადობის შეფასება სტატისტიკური მეთოდით

გიორგი გაფრინდაშვილი

6-9 ივნისი 2011 წელი

INTERNATIONAL INSTITUTE FOR GEO-INFORMATION SCIENCE AND EARTH OBSERVATION

ՅԱՆՈՎՈՅԱԲՈՅ

Natural Hazards (extreme geophysical and biological events)

Geologic	Earthquakes, volcanic eruptions, landslides, avalanches
Atmospheric	Cyclones, tornadoes, hail, ice and snow
Hydrologic	River floods, coastal floods, drought
Biologic	Epidemic diseases, wildfires

Technological Hazards (major accidents)

Transport accidents	Air crashes, train crashes, ship wrecks
Industrial failures	Explosions and fires, release of toxic or radioactive materials
Unsafe public buildings and facilities	Structural collapse, fire
Hazardous materials	Storage, transport, miss-use

Context hazards (global change)

Climate change	Sea-level rise, frequency change of extreme events
Environmental degradation	Deforestation, desertification, loss of natural resources
Land pressure	Intensive urbanization, concentration of essential facilities
Super hazards	Catastrophic Earth changes, impact of near-Earth objects

პროცესის მახასიათებლები

- ხელშემწყობი ფაქტორები
- სიცრცეში გავრცელება
- ხანგრძლივობა
- წარმოქმნის დრო
- სიხშირე
- სიმძლავრე
- მეორადი პროცესები

მეწყრის სახელმოდებით აღინიშნება ადგილის ამგებელი ნაშალის ან ძირითადი ქანების მოწყვეტილი და გადაადგილებული მასა, რომელსაც მთლიანად, ან ცალკეულ ბლოკს რამდენადმე შენარჩუნებული აქვს გადაადგილებამდელი სტრუქტურული თავისებურება.

მეწარმების სტატისტიკა (1903-2007)

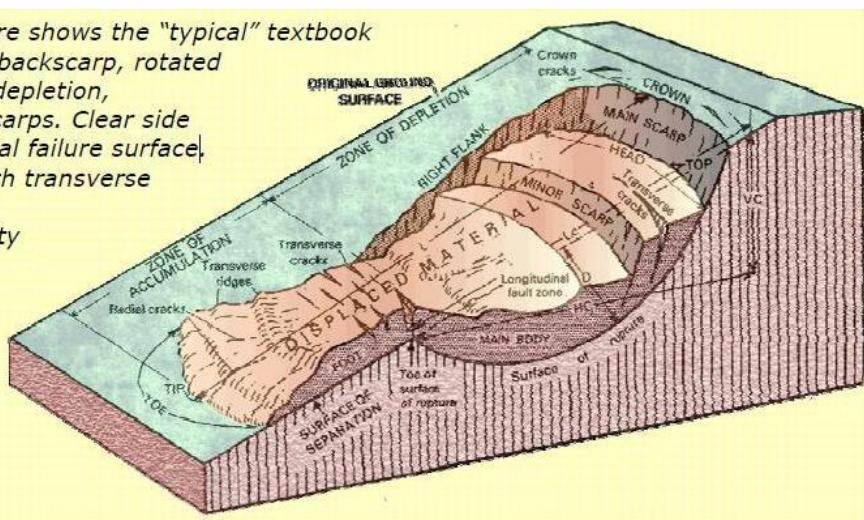
Continents	Events	Killed	Injured	Homeless	Affected	Total Affected	Damage US (000's)
Africa	23	745	56	7,936	13,748	21,740	No data
Americas	145	20,684	4,809	186,752	4,485,037	4,676,598	1,226,927
Asia	255	18,299	3,776	3,825,311	1,647,683	5,476,770	1,534,893
Europe	72	16,758	523	8,625	39,376	48,524	2,487,389
Oceania	16	542	52	18,000	2,963	21,015	2,466
Total	511	57,028	9,216	4,046,624	6,188,807	10,244,647	5,251,675

მეწყრის ძირითადი ნიშნები

მეწყრის შემადგენელი ელემენტებიდან აღსანიშნავია: მოწყვეტილი და გადაადგილებული მასა ქანებისა, რომელსაც მეწყრის სხეული ეწოდება, მოწყვეტის კედელი, რომელსაც უმეტესად რკალისებრი ამფითეატრული ფორმა აქვს და დიდი დახრილობა ახასიათებს, მეწყრის ფსკერი, მისი ცოცვის ზედაპირი, მეწყრის ბოლო ე. ი. ენა და ნაკრალები, რომლებიც მეწყრის ზედაპირზე შეინიშნება.

Figure 3.L.2: The figure shows the "typical" textbook landslide with a clear backscarp, rotated blocks in the zone of depletion, separated by minor scarps. Clear side scarps, and a rotational failure surface. Displaced material with transverse cracks in the zone of accumulation. In reality there are many different types and many will not look like this.

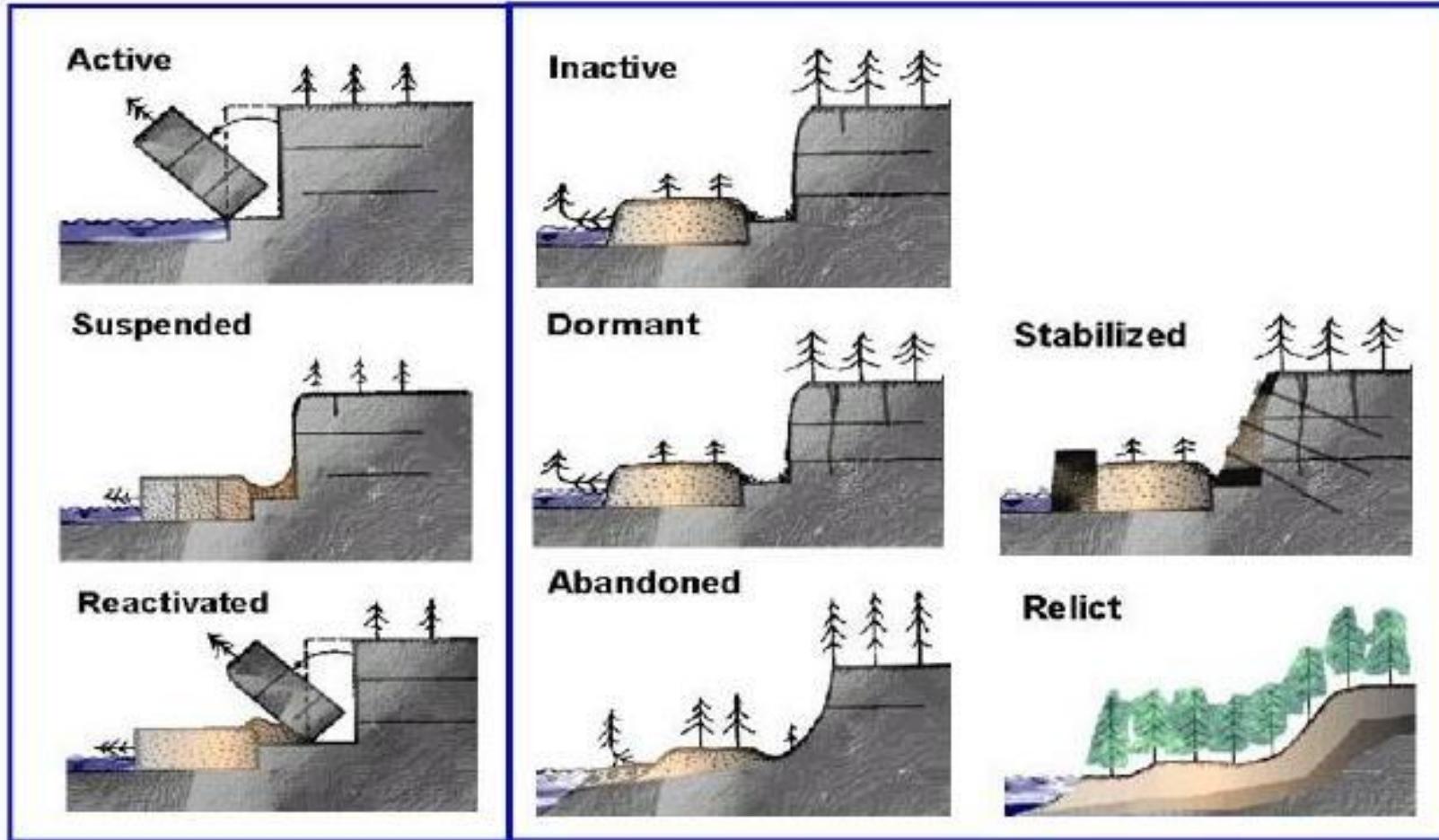

მეტყველის გამომდვევი პირითაღი მიზანები

1. გლობალური კლიმატური ცვლილებების საერთო ფონზე გეოლოგიური პროცესების მაპროვოცირებელი უარყოფითი მეტეოროლოგიური მოვლენების მნიშვნელოვნად გახშირება და ზრდა (პირველ ყოვლისა ატმოსფერული ნალექების და ტენიანობის გაზრდა);
2. ადამიანის მასშტაბური ზემოქმედება გარემოზე;
3. მაღალი ინტენსივობის მიწისძვრების გააქტიურება;

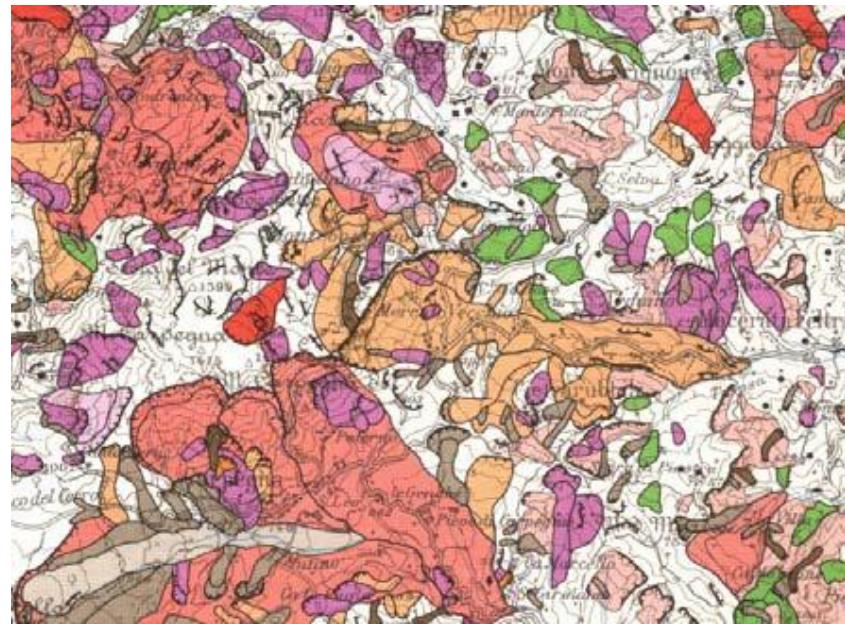
მარილის აქტიურობა

Group	Data layer and types	Relevance for landslide susceptibility and hazard assessment	Scales of analysis			
			R	M	L	D
Digital Elevation Models	Slope gradient	Most important factor in gravitational movements	L	H	H	H
	Slope direction	Might reflect differences in soil moisture and vegetation	H	H	H	H
	Slope length/shape	Indicator for slope hydrology	M	H	H	H
	Flow direction	Used in slope hydrological modeling	L	M	H	H
	Flow accumulation	Used in slope hydrological modeling	L	M	H	H
	Internal relief	In small scale assessment as indicator for type of terrain.	H	M	L	L
	Drainage density	In small scale assessment as indicator for type of terrain.	H	M	L	L
Geology	Rock types	Based on engineering properties on rock types	H	H	H	H
	Weathering	Depth of profile is an important factor	L	M	H	H
	Discontinuities	Discontinuity sets and characteristics	L	M	H	H
	Structural aspects	Geological structure in relation with slope angle/direction	H	H	H	H
	Faults	Distance from active faults or width of fault zones	H	H	H	H
Soils	Soil types	Engineering soils with genetic or geotechnical properties	M	H	H	H
	Soil depth	Soil depth based on boreholes, geophysics and outcrops	L	M	H	H
	Geotechnical prop.	Grainsize, cohesion, friction angle, bulk density	L	M	H	H
Hydrology	Hydrological prop.	Pore volume, saturated conductivity, PF curve	L	M	H	H
	Water table	Spatially and temporal depth to ground water table	L	L	M	H
	Soil moisture	Spatially and temporal soil moisture content	L	L	M	H
	Hydrologic components	Interception, Evapotranspiration, throughfall, overland flow, infiltration, percolation etc.	M	H	H	H
Geomorphology	Stream network	Buffer zones around streams	H	H	H	L
	Physiographic units	First subdivision of the terrain in zones	H	M	L	L
	Terrain Mapping Units	Homogeneous units of lithology, morphography and processes	H	M	L	L
	Geomorphology	Genetic classification of main landform building processes	H	H	M	L
Landuse	Slope facets	Geomorphological subdivision of terrain in slope facets	H	H	H	L
	Land use map	Type of land use/ land cover	H	H	H	H
	Land use changes	Temporal varying land use/ land cover	M	H	H	H
	Vegetation	Type, canopy cover, rooting depth, root cohesion, weight	L	M	H	H
	Roads	Buffers around roads in sloping areas with road cuts	M	H	H	H
	Buildings	Slope cuts made for building construction	M	H	H	H

მეწარების შეფასების მეთოდოლოგია

მეწყრული საშიშროების შეფასების მეთოდოლოგია

**Heuristic მეთოდი - ამ მეთოდში სპეციალისტის
აზრი უმნიშვნელოვანესია**

სტატისტიკური მეთოდი

Runout შეფასება

მეწყრული საშიშროების შეფასება სტატისტიკური მეთოდით

$$W_i = \ln\left(\frac{\text{Densclas}}{\text{Densmap}}\right) = \ln\left(\frac{\frac{\text{Area(Si)}}{\text{Area(Ni)}}}{\frac{\sum \text{Area(Si)}}{\sum \text{Area(Ni)}}}\right)$$

Wi = წონა რომელიც მიცემული აქვს სხვადასხვა პარამეტრულ რუკას (მაგ: ლითოლოგია, ფერდობების დახრილობა)

Densclas = მეწყრის სიმჭიდროვე პარამეტრულ რუკაზე.

Densmap = მეწყრის სიმჭიდროვე მთლიან რუკაზე.

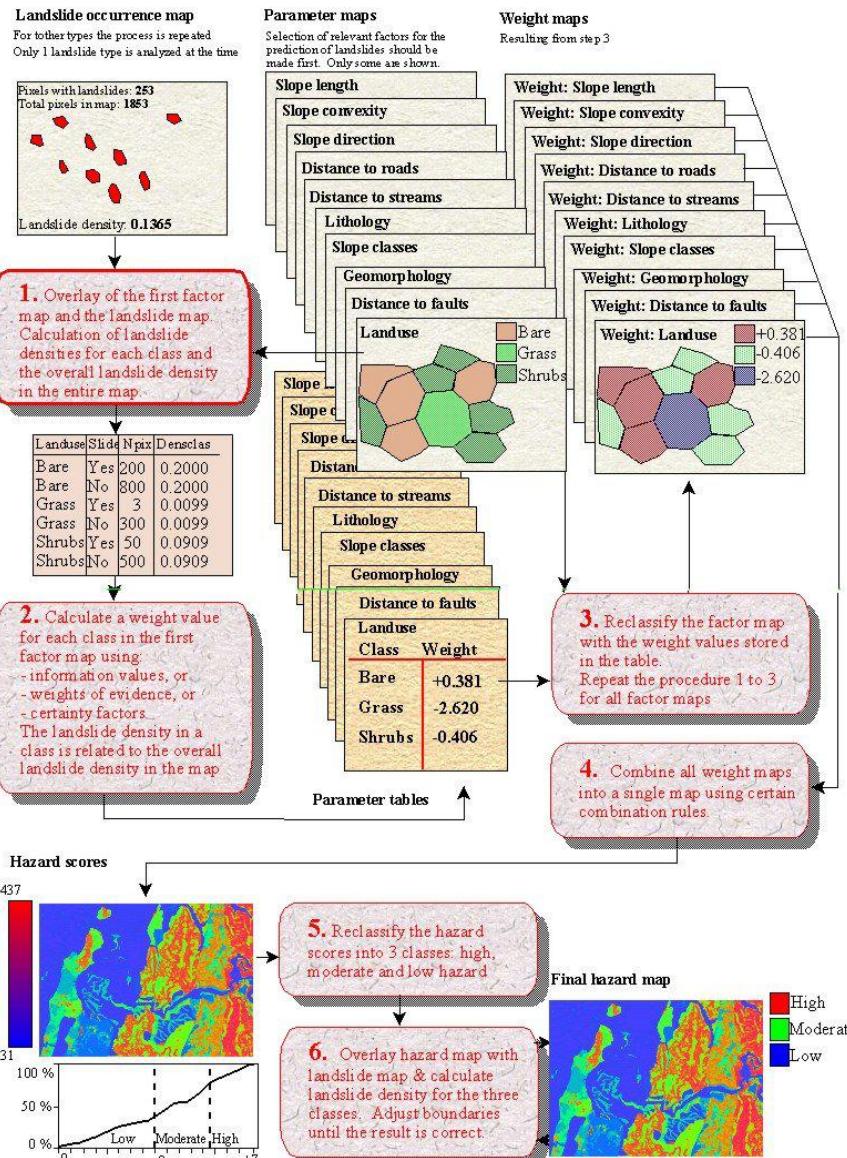
Area(Si) = ტერიტორია, რომელიც მოიცავს მეწყრებს,

პარამეტრული რუკის ერთ-ერთ კლასზე.

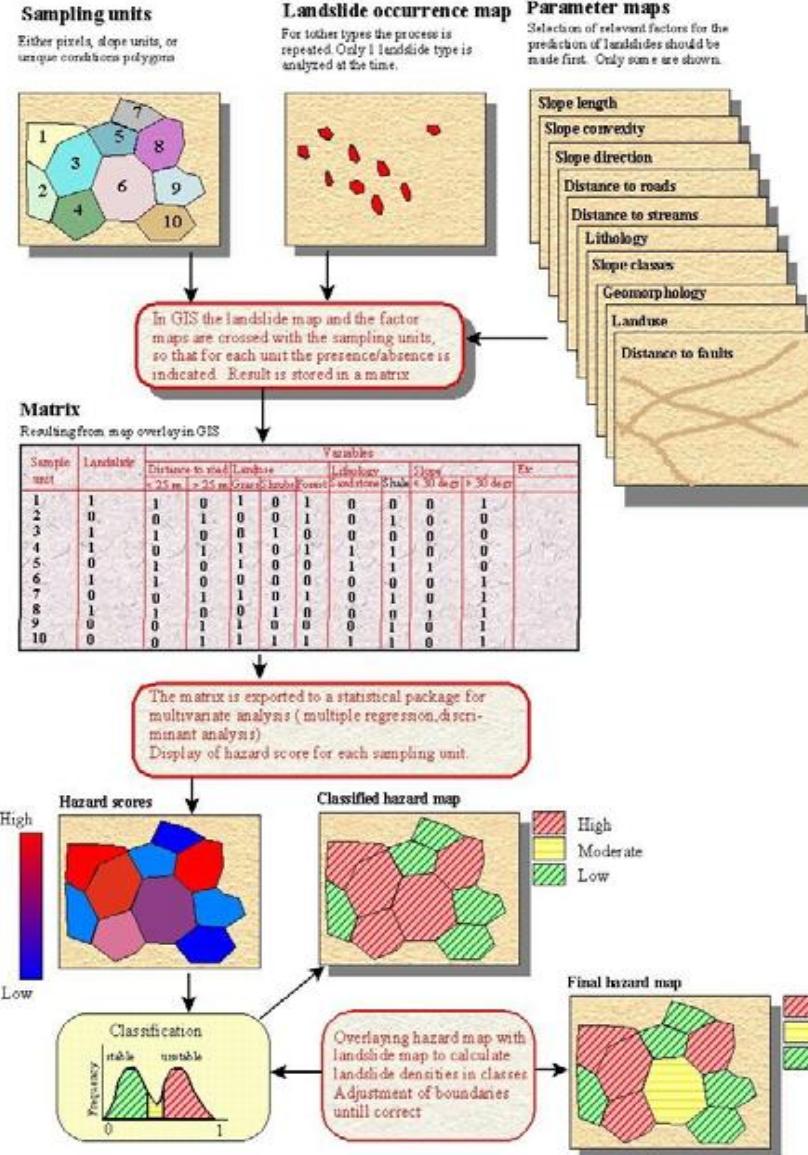
Area(Ni) = ერთ-ერთი პარამეტრული რუკის საერთო ფართობი.

მეწარული საშიშროების შეფასება სტატისტიკური მეთოდით

Bivariate statistical analysis

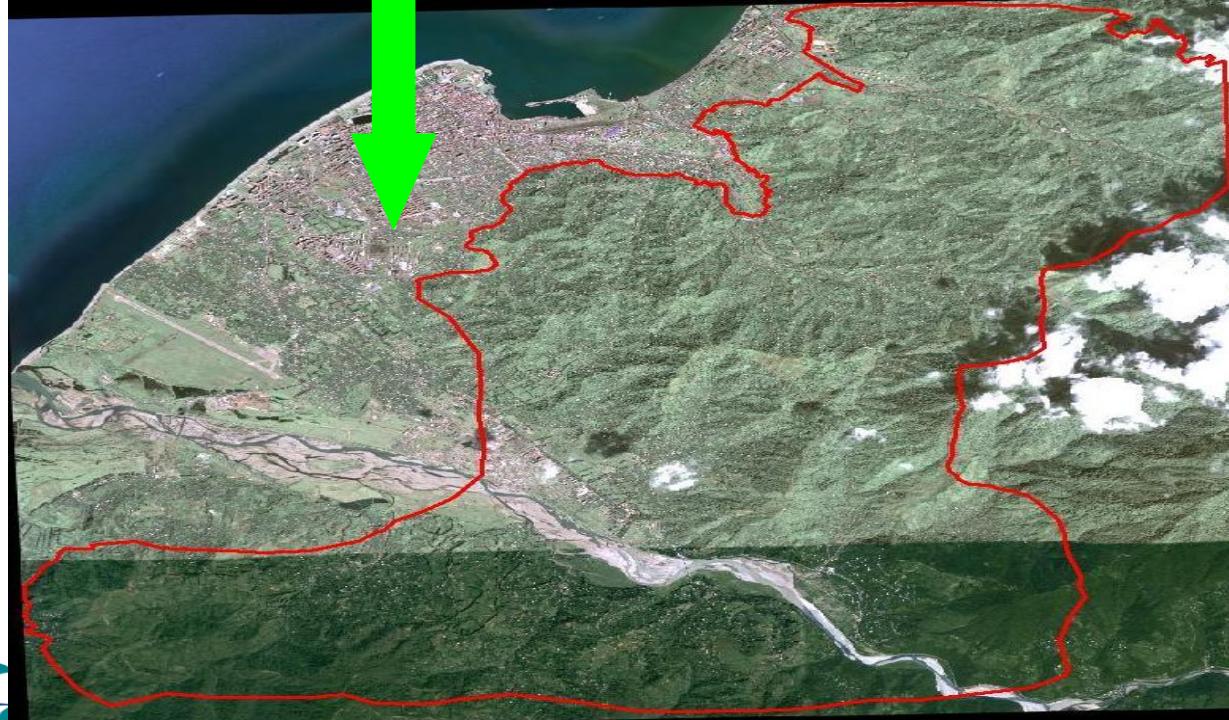
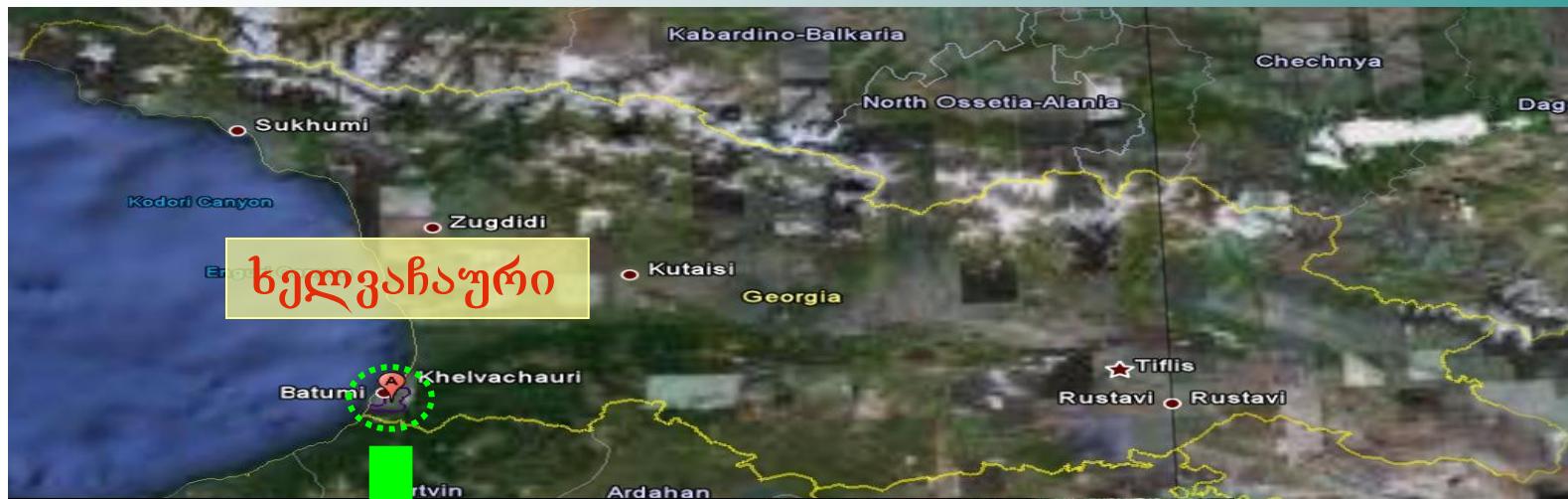
Multivariate statistical analysis

მეწარული საშიშროების შეფასება ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტში

საკვლევი ტერიტორია

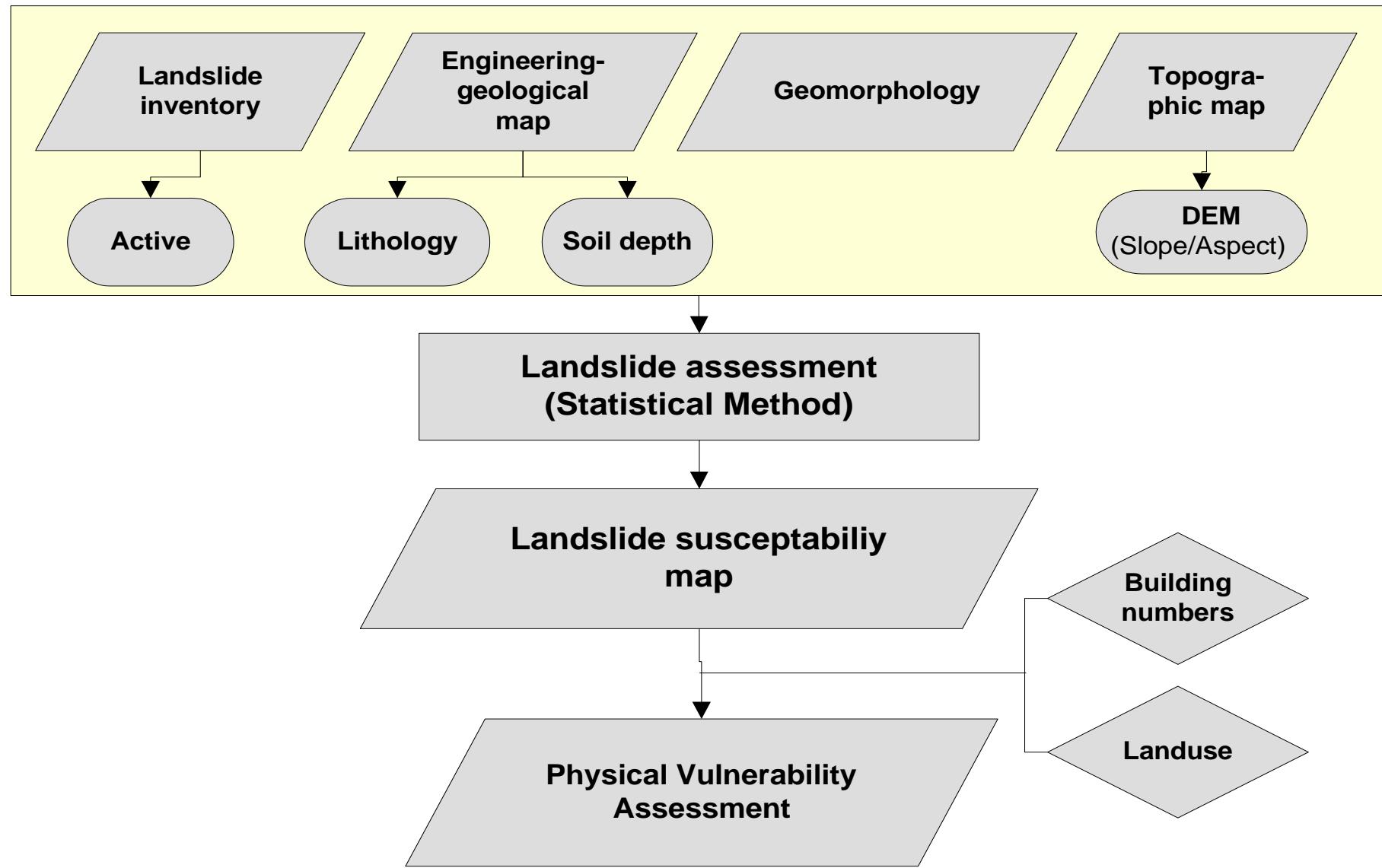

ფართობი: 97.5 კმ²

თემი: 5

სოფელი: 30

მოსახლეობა:
38,000

მასალები პროექტისათვის

- გენერირების რუკა – საინჟინრო-გეოლოგიური
ანგარიშებიდან და Google-earth-დან
ინტერპრეტირებული
- საინჟინრო-გეოლოგიური რუკა (მასშტაბი
1:25 000) 1976-1980 წელი
- ტოპოგრაფიული რუკა 1:50 000 მასშტაბში
- გეომორფოლოგიური რუკა
- ნიადაგების რუკა

მეწყრული საშიშროების შეფასება სტატისტიკური მეთოდით

$$W_i = \ln\left(\frac{\text{Densclas}}{\text{Densmap}}\right) = \ln\left(\frac{\frac{\text{Area(Si)}}{\text{Area(Ni)}}}{\frac{\sum \text{Area(Si)}}{\sum \text{Area(Ni)}}}\right)$$

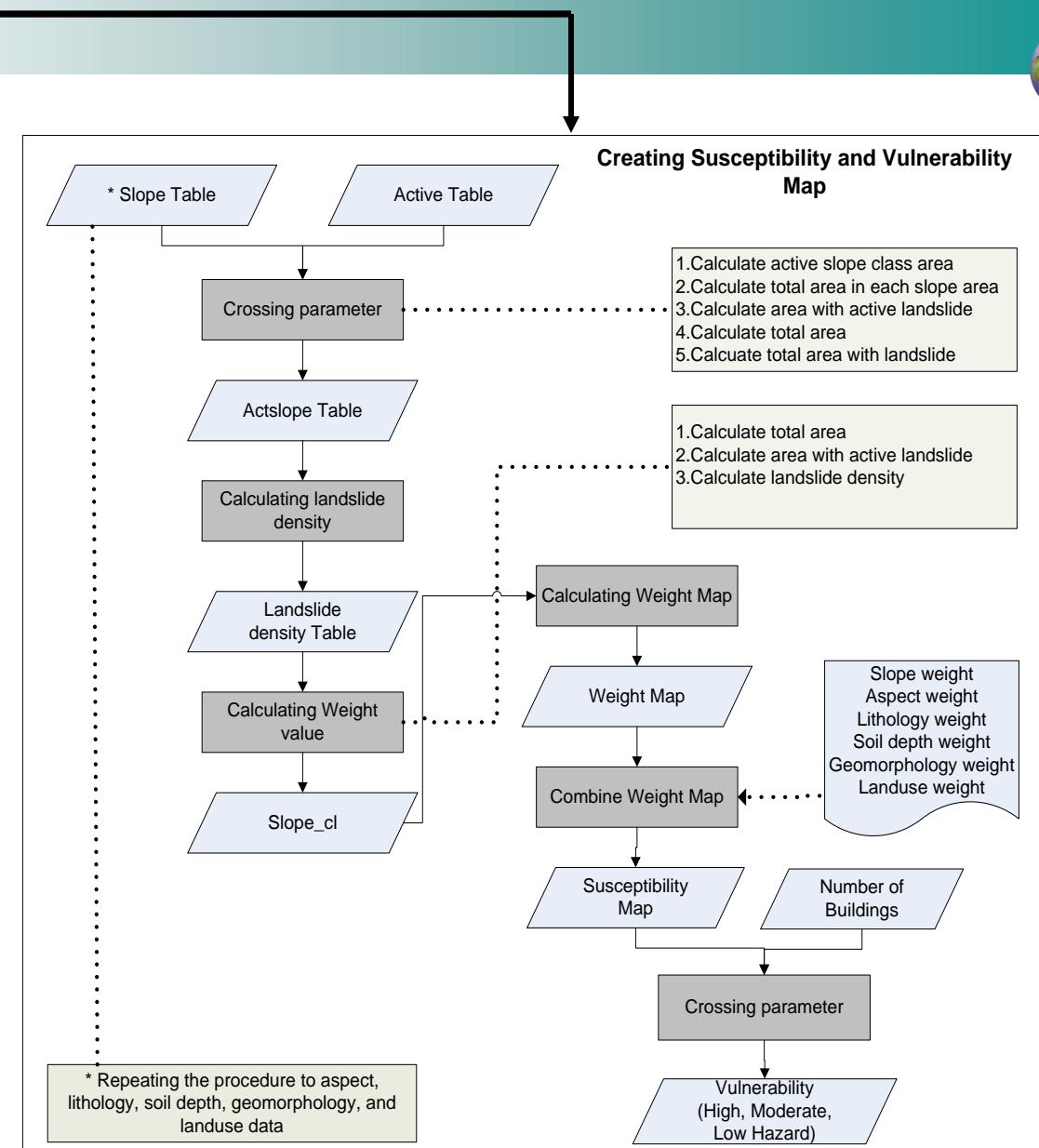
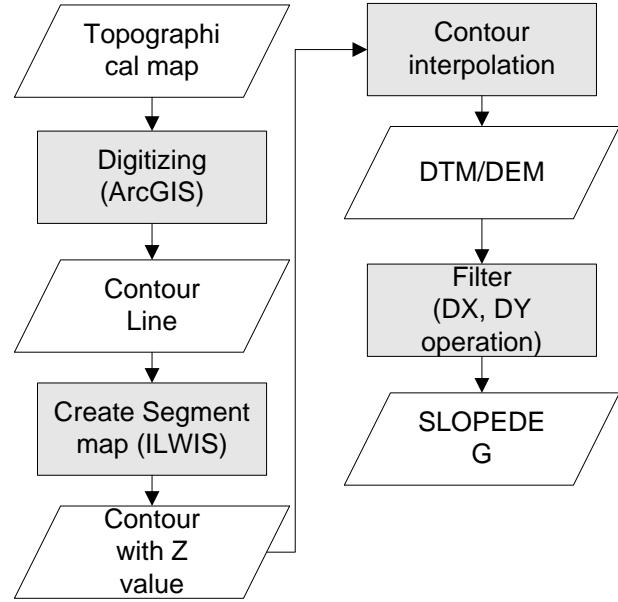

სადაც W_i არის წონა რომელიც მიენიჭა 6 პარამეტრულ რუკას: ფერდობი, ექსპოზიცია, ლითოლოგია, გეომორფოლოგია, მიწათსარგებლობა და ნიადაგები.

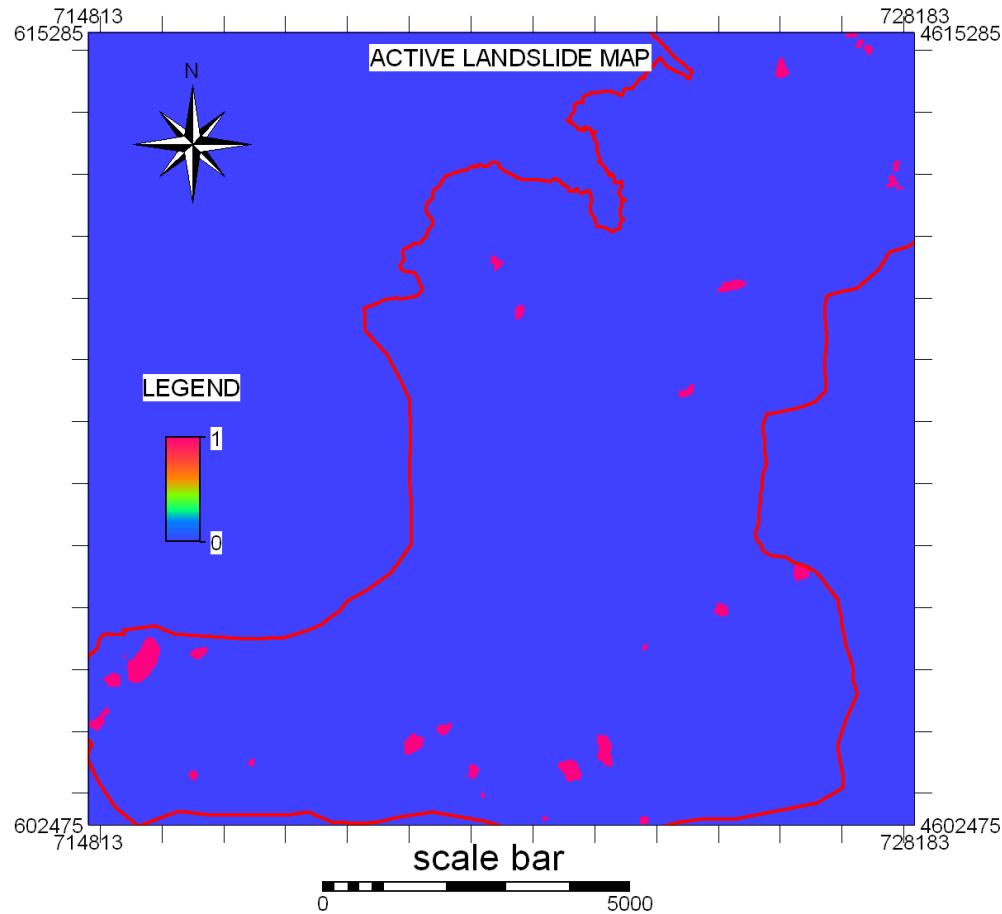
Densclas არის მეწყრის სიმჭიდროვე პარამეტრული რუკის კლასში. ენსმაპ არის მეწყრის სიმჭიდროვე მთელს რუკაზე.

Area (Si) არის ტერიტორია, რომელიც მოიცავს მეწყრებს, გარკვეული პარამენტრული რუკის კალსში.

Area (Ni) გვიჩვენებს ცალკეული პარამეტრული რუკის საერთო ფართობს.

მეწყრების ოუბა

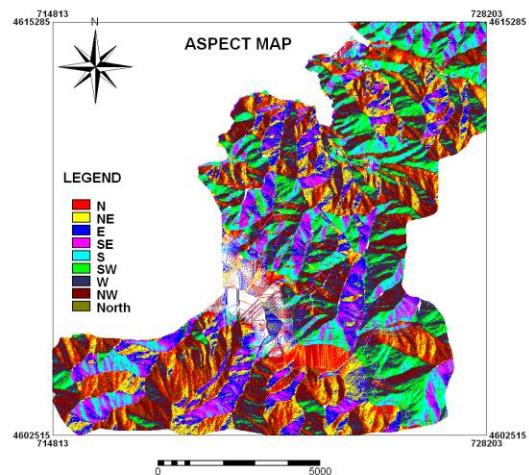

38 აქტიური მეწყერი

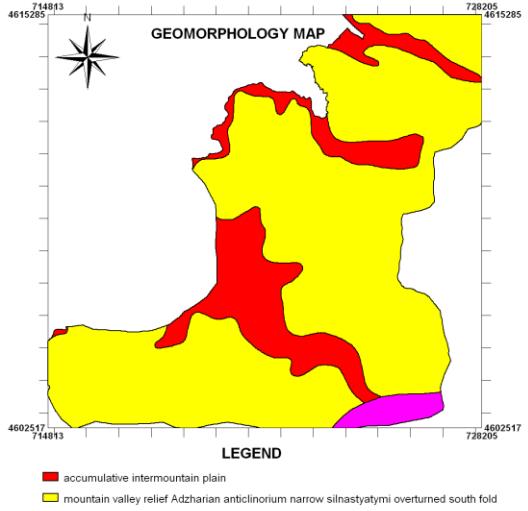
მაკროგეოცირკულაციური ფაქტორები და შესაბამისი წონადი რუკები

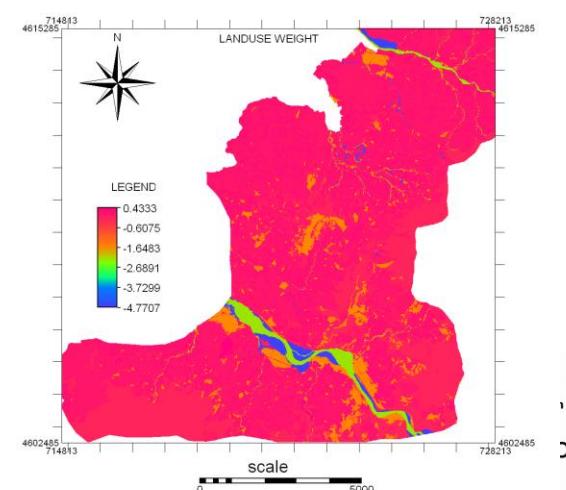
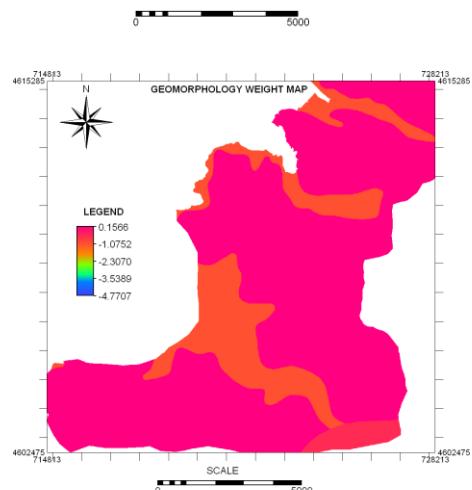
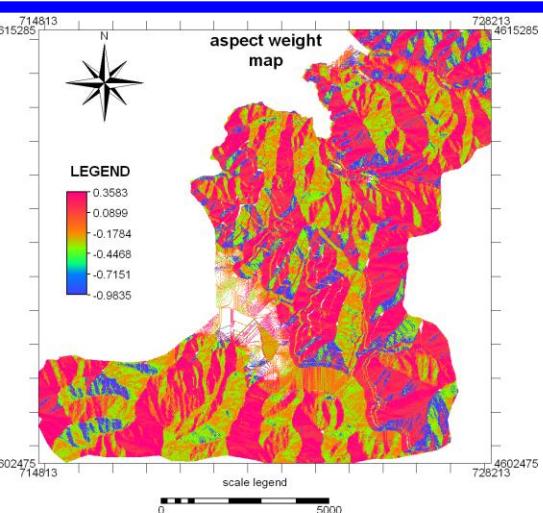
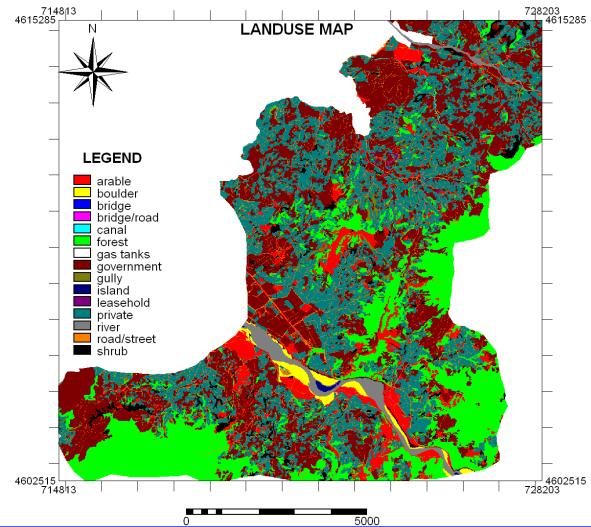
ფერდობების
ექსპოზიცია

გეომორფოლოგია

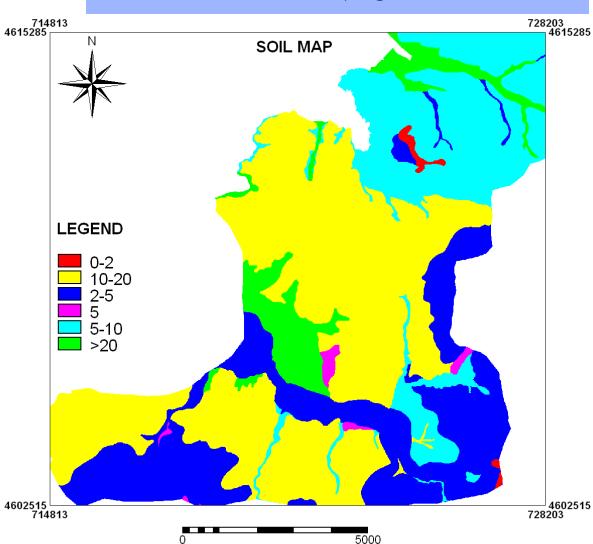
მიწათსარგებლობა

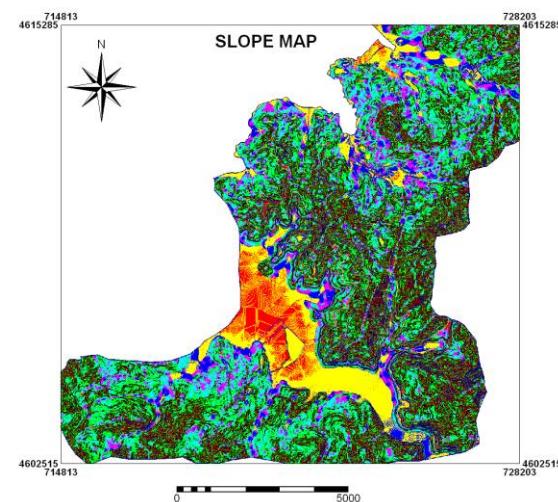
მაკროგეოცირკულაციური ფაქტორები და შესაბამისი წონადი რუკები

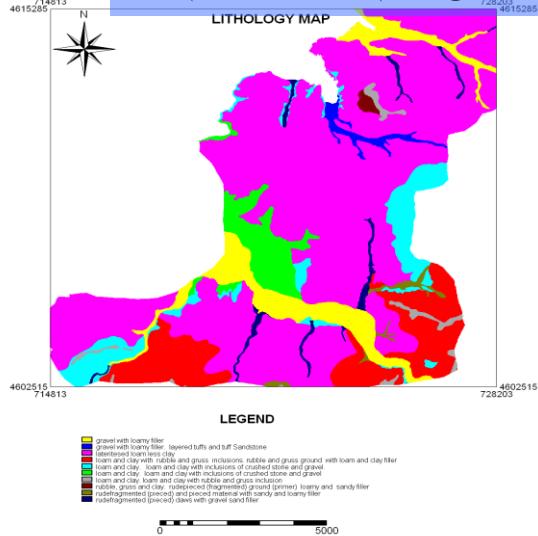
ნიადაგი

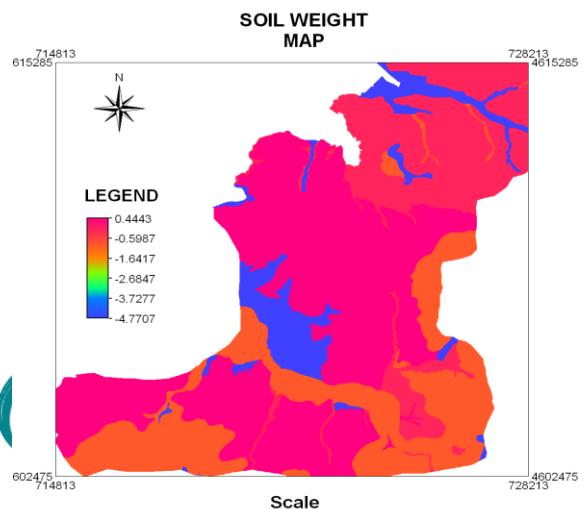
ფერდობი

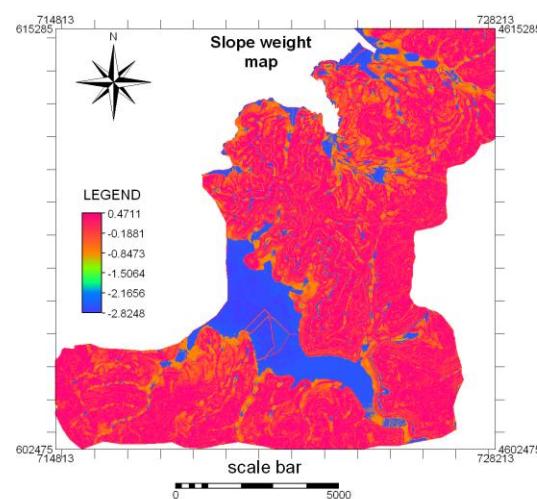
ლითოლოგია

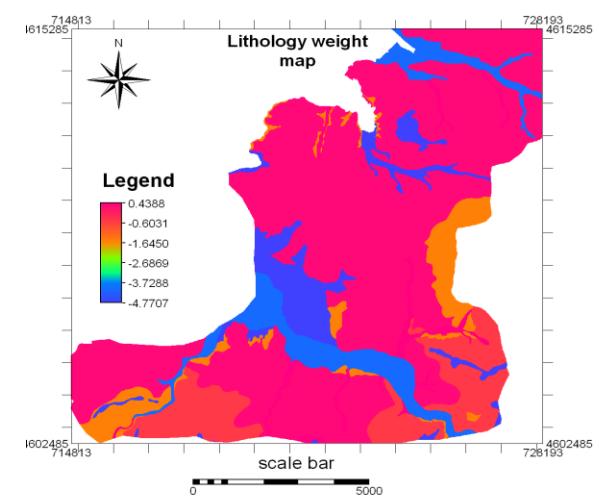
SOIL WEIGHT
MAP

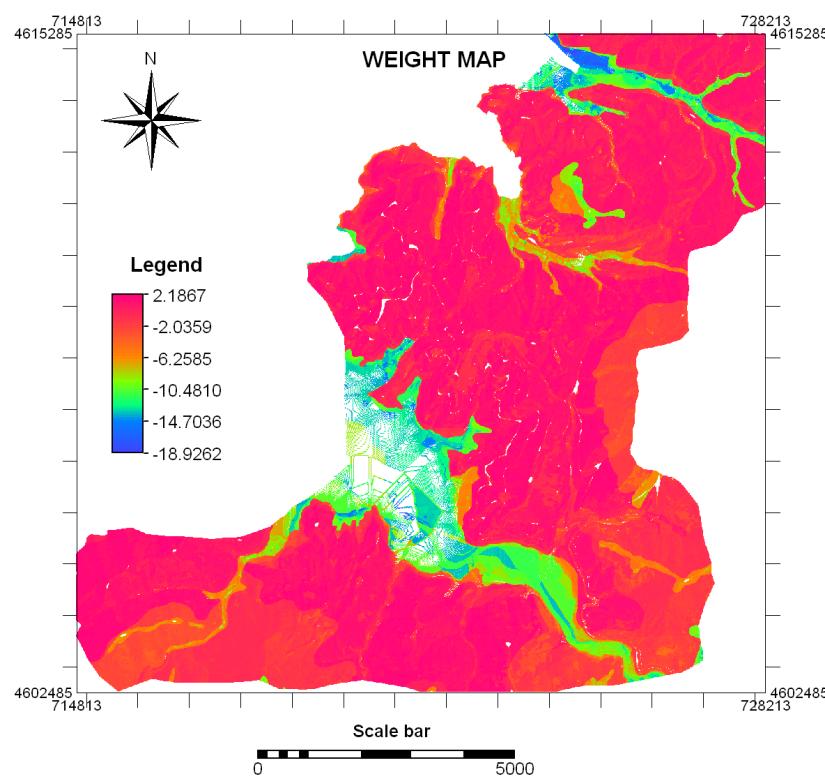
Slope weight
map

Lithology weight
map

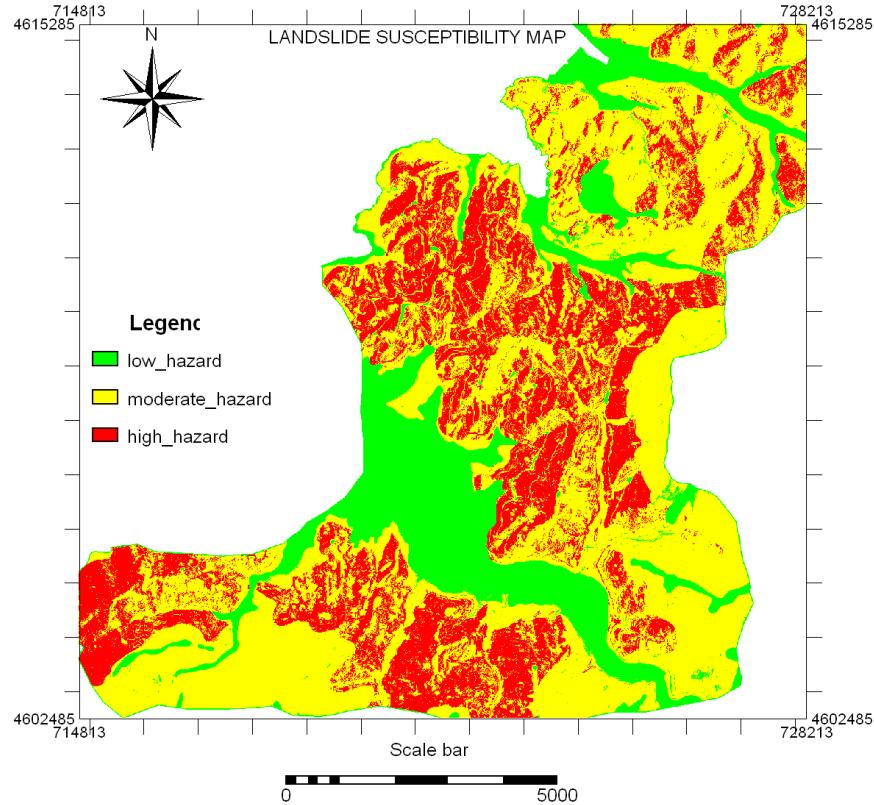
საბოლოო წონადი რუკა

Causative factor maps	ASPECT	Geomorphology	Landuse	Lithology	Slope(in degree)	Soil depth (in meter)
Most influential types	NW	mountain	private use	laterized loam and clay	19-24	10-20

მეწყრული საშიშროების შეფასება

- მაღალი: $1.1 \sim 2.2$
- საშუალო: $-4 \sim 1.1$
- დაბალი: $-18.9 \sim -4$

HAZARD	Area (sq. km)	%
low hazard	18.0	18.4
moderate hazard	51.8	53.2
high hazard	27.7	28.4
Total area	97.5	100